

اسرار دانش

انتشارات اسرار دانش

زمستان ۹۵

مالزی و استراتژی رشد، ایران و چشم‌انداز توسعه

مؤلف: بهزاد الصفی

ویراستار علمی: علیرضا قائم مقامی

صفحه‌آرا: محمدحسین کاویانپور

طراح جلد: بهزاد کاظمی

لیتوگرافی: طرح و نقش امیر

چاپخانه: طرح و نقش نوین

صحافی: طرح و نقش نوین

چاپ: اول زمستان ۹۵

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

شماره استاندارد بین‌المللی کتاب (شابک):

۹۷۸-۹۶۴-۹۸۶-۱۰۳-۶

حق چاپ این اثر بر این ناشر محفوظ است

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شهدای راه آزادی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۶، طبقه ۳

تلفن: ۶۴۶۹۷۶۱-۲ فکس: ۶۶۹۶۰۶۵۴

سایت و فروشگاه اینترنتی: www.asrar-danesh.ir

پست الکترونیک: asrar-danesh@yahoo.com

فروشگاه: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، شماره ۱۶۰۷ تلفن: ۶۶۴۱۱۳۶۲

سرشناسه

: الصفی، بهزاد، ۱۳۴۹ -

عنوان و نام پدیدآور : مالزی و استراتژی رشد، ایران و چشم‌انداز توسعه/ مؤلف: بهزاد الصفی؛

ویراستار علمی: علیرضا قائم مقامی.

مشخصات نشر : تهران: اسرار دانش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۲۸۶، ۲۵ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نقشه (رنگی).

شابک : 978-964-986-103-6

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : ص.عنوان به انگلیسی: Behzad Alsafi. Malaysia and growth strategy, Iran

and development outlook

یادداشت : کتابنامه: ص. [۲۸۲] - ۲۸۶. موضوع: رشد اقتصادی -- مالزی

موضوع : رشد اقتصادی -- ایران -- مطالعات تطبیقی

رده بندی کنگره : DS۵۹۲/الف۷م۳ ۱۳۹۵ : رده بندی دیویی: ۹۵۹/۵

شماره کتابشناسی ملی : ۲۵۳۱۰۶۳

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: مطالبی در خصوص مباحث توسعه اقتصادی
۱۵	مفهوم توسعه اقتصادی
۱۷	۵ ویژگی مشترک کشورهای با رشد اقتصادی بالا
۱۸	استراتژی‌های رشد در اقتصادهای موفق
۲۱	جملات و دیدگاه‌های ناب و کلیدی بزرگان و صاحب نظران در خصوص توسعه
۲۷	فصل دوم: آشنایی کلی با کشور مالزی
۲۹	مالزی در یک نگاه
۳۰	مالزی (مالسیا) آمار سال ۲۰۱۰
۳۴	اطلاعات کلی دریایی مالزی
۳۵	جایگاه مالزی در جهان
۳۸	موز فروشی که کشورش را متحول کرد
۴۵	مالزی تنها کشوری است که
۴۶	پدر استقلال مالزی
۴۸	ساختار سیاسی مالزی
۵۱	علل وجود نزاعها، قومیت‌ها و فرهنگ‌های متنوع در کشور مالزی
۵۲	اهم نکات سند توسعه ۲۰۲۰ مالزی
۵۳	اهم نکات سند توسعه ۲۰ ساله ایران
۵۴	تعاملات تجاری ایران و مالزی
۵۶	مالزی کشوری شناخته شده برای ایرانیان
۵۸	اصفهان در کوالالامپور - کوالالامپور در اصفهان
۶۱	پول ملی مالزی
۶۴	آشنایی با کشورهای همسایه مالزی
۶۴	اندونزی
۶۵	برونئی

فهرست

۶۶.....	سنگاپور
۶۹.....	تایلند
۷۲.....	فیلیپین
۷۴.....	برنامه و سیاست گذاری دولت مالزی تحت عنوان I MALAYSIA
۷۵.....	آشنایی با سازمان توسعه تجارت مالزی
۷۵.....	گزارش Doing Business 2015 بانک جهانی
۷۷.....	مالزی پیشرو بانکداری اسلامی
۸۰.....	سمینارها و کنفرانس های بین المللی بین ایران و مالزی در سال های اخیر
۸۱.....	خودروسازی مالزی
۸۲.....	برج های دوقلوی پتروناس مالزی
۸۸.....	پروژه Smart Tunnel کوآلالمپور
۸۹.....	نقش آموزش و پرورش در توسعه متری
۹۳.....	نگاهی به دانشگاه های مالزی
۱۰۰.....	صنعت نفت و گاز مالزی
۱۰۱.....	Made in Malaysia
۱۰۳.....	سرمایه گذاری خارجی در مالزی
۱۰۵.....	بورس مالزی
۱۰۵.....	مالزی پایه گذار صنعت و برند «حلال» در صنعت غذایی جهان
۱۰۶.....	پوتراجایای مالزی الگویی برای انتقال پایتخت در ایران؟
۱۰۷.....	طرح انتقال پایتخت ایران
۱۰۹.....	زنان کارآفرین: عامل پیشرفت اقتصادی مالزی
۱۰۹.....	روغن پالم مالزی
۱۱۴.....	کاکائو، سومین محصول کشاورزی صادراتی مالزی پس از روغن پالم و کائوچوی طبیعی
۱۱۵.....	نگاهی به معادن مالزی
۱۱۶.....	قلع مالزی رتبه ۱ تا ۳ جهان

فهرست

مالزی سومین تولیدکننده کاتوچوی جهان	۱۱۷
سیستم حمل و نقل مالزی	۱۱۹
آشنایی با وزارت حمل و نقل مالزی	۱۱۹
شرکت Plus Expressway سازنده بزرگراهها در مالزی بر مبنای قرارداد B.O.T	۱۲۱
پل های جزیره پینانگ مالزی، پل جزیره قشم ایران	۱۲۲
فرودگاه کوالالامپور	۱۲۵
سیستم حمل و نقل شهری مالزی	۱۲۸
قوانین لازم الا برآ در ایستگاههای مترو و مونوریل مالزی	۱۲۸
مونوریل کوالالامپور	۱۲۹
قطار سریع السیر شهر کر دلا .. - .. و دگاه کوالالامپور	۱۳۰
خط راه آهن پرسرعت میان کر N پور - سنگاپور	۱۳۳
پایانه ی حمل و نقل اتوبوس بین شهری کوالالامپور	۱۳۴
شهر کتاب مالزی الگوبرداری از تجربه ایران در توسعه حمل و نقل کتاب و نشر	۱۳۶
گشتی در کتابفروشی های مالزی	۱۳۶
مالزی عضو اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا SEAN	۱۳۸
ماه مبارک رمضان و عید فطر در مالزی	۱۳۹
مشتری مداری در مالزی	۱۴۴
نکاتی در مورد غذا در مالزی	۱۴۷
قوانین و مصرف سیگار در مالزی	۱۵۰
مختصری از ادیان بودا و هندو	۱۵۱
میوه های عجیب و غریب جنوب شرقی آسیا که تاکنون نخورداید	۱۵۴
چند نکته جالب و قابل توجه از مالزی که باعث تعجبم شد	۱۵۹
بررسی چند شاخص دیگر اقتصادی، اجتماعی مالزی	۱۷۴
گزارش سازمان بین المللی شفافیت در خصوص بررسی میزان فساد اقتصادی کشورها	۱۷۴
شاخص کشور خوب	۱۷۵

فهرست

۱۷۵	۳ شهر مالزی در لیست ۱۰ شهر خطرناک آسیا
۱۷۷	نکات مهم در سفر به مالزی
۱۷۸	برخی از چالش‌ها و مشکلات مالزی
۱۷۹	فصل سوم: ۳۰ نکته دریایی از سفر به مالزی
۱۹۹	فصل چهارم: بازدید از بندر port klang مالزی
۲۰۵	مشخصات بندر کلانگ مالزی
۲۰۸	E- Terminal ر بندر کلانگ
۲۱۰	سوخت‌رسانی به کشتی در بندر کلانگ
۲۱۱	استفاده فراگیر انرژی در بندر کلانگ
۲۱۲	ایمنی و امنیت در بندر کلانگ
۲۱۲	مسیر دریایی بندرعباس - بندر کلانگ
۲۱۴	آشنایی با منطقه آزاد تجاری بندر کلانگ مالزی
۲۱۸	پیشنهاد عقد قرارداد خواهرخواندگی بین بندر شهید رجایی ایران و پورت کلانگ مالزی
۲۲۱	فصل پنجم: واکاوی تجربه مالزی در توسعه صنعت توریسم
۲۲۳	۳۰ دلیل موفقیت مالزی در صنعت توریسم
۲۲۵	تحلیل مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در موفقیت صنعت توریسم مالزی
۲۵۵	خلاصه نکات قابل تأمل، مهم و جالب مالزی که در این کتاب تشریح شده است
	ضمیمه شماره ۱: مقایسه رتبه جهانی ایران و مالزی بر اساس ارکان دوازده‌گانه رقابت‌پذیری
۲۶۳	در سال ۲۰۱۶ در بین ۱۴۰ کشور
۲۷۷	ضمیمه شماره ۲: عضویت مالزی در سازمان‌ها و اتحادیه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای
۲۸۳	منابع:
۱	خلاصه کتاب به انگلیسی

مقدمه:

«ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ»

«نون سر کنند به علم و آنچه می نویسد»

(سوره قلم آیه ۱)

اینجانب بهزاد الصفی دانشجوی دوره دکتری و نویسنده ۴ کتاب دیگر تاکنون به ۲۰ کشور مختلف جهان سفر نموده و از نزدیک با جوامع آن کشورها آشنا شده‌ام. هر کشور قابلیت‌ها، امکانات، نقاط ضعف و قوت خاص

خود را دارد. طی مدت اقامت در اروپا جهت ادامه تحصیل، با کشورهای توسعه‌یافته آشنا شدم و شهرهای مدرنی را دیدم که طی جنگ جهانی دوم با خاک یکسان شده بودند (نظیر رتردام هلند و برلین آلمان). طی سفر به هند مفهوم فقر مطلق و زندگی و فیزیکی را در کنار پرتاب ماهواره به فضا درک کردم و در دویی قایق‌های مسافری چوبی با نام «عیره» در بازار سنتی ادویه را در کنار آسمان خراش‌های آن مشاهده نمودم. در استانبول آثار امپراطوری عثمانی را در کنار متروی زیر دریایی بسفر به عنوان یکی از شاهکارهای مهندسی دنیا ملاحظه نمودم و در عشق آباد ترکمنستان بقایای نظام کمونیستی را در کنار رونق داد و ستد با نظام سرمایه داری تجربه نمودم. طی چندین سفر به مالزی طی سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ رشد اقتصادی کشوری را مشاهده نمودم که تا همین ۷۰-۸۰ سال پیش مردمانش در جنگل‌ها زندگی می‌کردند و حال این کشور به‌عنوان موفق‌ترین سیستم اقتصادی جنوب شرقی آسیا مطرح

می‌باشد. در گزارش سال ۱۹۹۳ بانک جهانی با عنوان «معجزه شرق آسیا» آمده است: هیچ کجا و در هیچ زمانی در طول تاریخ بشریت، انسان‌ها نتوانسته‌اند به چنین پیشرفت اقتصادی سریعی دست یابند.

در شرق آسیا و در طول چهار دهه گذشته، آنچنان توسعه‌ای اتفاق افتاد که به گمان بسیاری از صاحب‌نظران «اعجاب‌آور» بوده است. روندی که اغلب کشورهای غربی در طی دو سده گذشته طی کرده بودند. به راستی در شرق آسیا چه گذشت؟

چنانچه کا. مالزی را به انگلیسی در گوگل جستجو کنید ۱۸۰ میلیون یافته به شما نشان می‌دهد و پنانه همین کلمه را به فارسی جستجو کنید ۴۵ میلیون و ۱۰۰ هزار موضوع قابل ملاحظه می‌باشد ما در این کتاب مطالب درج شده اکثراً بر مبنای واقعیت‌های موجود عینی به رشته تحریر درآمده است. برای تألیف این کتاب چندین مرتبه به آن کشور سفر نموده و از نزدیک جامعه مالزی را مورد بررسی قرار داده‌ام. با توجه به اینکه ایران در تدوین سند توسعه ۲۰ ساله خود (۱۴۰۴-۱۳۸۴) از سند توسعه کشور مالزی به عنوان یکی از توسعه‌یافته‌ترین کشورهای اسلامی الگوبرداری نموده و اسامی دیگر برنامه ششم توسعه کشورمان (۱۳۹۹-۱۳۹۵) هم‌اکنون در حال تدوین می‌باشد، ما دارد از آخرین تجربیات کشورهای جهان به عنوان الگوبرداری مقایسه‌ای (Benchmarking) بهره‌مندی نمود.

کارشناسان اقتصادی بر این باورند مالزی یکی از کشورهای موفق جهان در زمینه طراحی و اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی می‌باشد که از سال ۱۹۷۰ آغاز شد. اجرای برنامه‌های توسعه هم‌اکنون این کشور با تولید ناخالص داخلی ۳۷۵ میلیارد دلار بیست و نهمین اقتصاد برتر جهان و سومین در جنوب شرقی آسیا می‌باشد. در سال ۱۹۸۰ بیش از نیمی از مردم مالزی زیر خط فقر بوده‌اند ولی در حال حاضر این رقم به کمتر از ۱٪ رسیده است.

صادرات این کشور سالیانه ۲۰۰ میلیارد دلار بالغ می‌گردد و نرخ رشد GDP آن طی ۲۵ سال اخیر به‌طور میانگین ۷٪ بوده که رقم قابل ملاحظه‌ای می‌باشد (متوسط رشد GDP جهان طی سال‌های اخیر ۳ الی ۴ درصد بوده است). هم‌اکنون حجم تعاملات تجاری ایران و مالزی

بیش از نیم میلیارد دلار در سال می‌باشد که پیش‌بینی می‌گردد این رقم در سال‌های آتی رشد بیشتری به خود به گیرد. به‌طور کلی مالزی برای ایرانیان کشوری شناخته‌شده می‌باشد. تعداد زیادی به‌عنوان توریست طی سال‌های اخیر از آن کشور بازدید حضوری داشته‌اند و روزنامه‌های ایران پر از تبلیغات آژانس‌های توریستی در خصوص تور مالزی بوده، دانشجویان ایرانی زیادی در آن کشور تحصیل نموده و در حال تحصیل می‌باشند، اصلاحات اقتصادی ماهاتیر محمد برای ایرانیان جالب‌توجه بوده، روغن پالم مالزی در صنایع غذایی ایران کاربرد داشته و گهگاه چالش‌هایی را خیرساز شده، در تدوین سند توسعه چشم‌انداز کشورمان از سند توسعه ۲۰۱۱ مالزی بهره‌گیری شده، سفارت ایران در مالزی جزو سفارتخانه‌های باسابقه و فعال ایران در خارج می‌باشد، وجود معماری اصفهان در موزه هنرهای اسلامی مالزی و نیز برج دوقلوی کوالا لامپه - اخلا - مربوط به هوایی‌های گمشده مالزی توجه ایرانیان را به خود معطوف نموده، پروازهای هفتگی زیادی بین دو کشور وجود دارد، خطوط کشتیرانی ایرانی به بنادر مالزی تردد زیاد دارند و ...

برخی صاحب‌نظران در ایران معتقدند موفقیت‌های اقتصادی مالزی می‌تواند الگوی مناسبی برای توسعه اقتصادی - اجتماعی کشورمان محسوب گردد چرا که زمینه‌های مشترک دینی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی متعددی بین دو کشور وجود دارد. برخی دیگر این نظریه را رد کرده و اذعان می‌دارند که جامعه مالزی با اسلام ناب محمدی - ص - عاصله دارد و همچنین آن کشور به غرب تمایل نموده لذا مالزی الگوی خوبی برای ما به شمار نمی‌آید. برخی دیگر اذعان می‌نمایند تا ما خودمان را اصلاح نکنیم، نمی‌توانیم از تجربیات موفق سایر کشورها بهره‌برداری لازم را بنماییم. عده دیگری نیز بر این باورند ایران اسلامی بایستی الگوی سایر کشورها باشد نه اینکه دیگران برای ما سرمشق و الگو باشند. پاره‌ای از صاحب‌نظران نیز استدلال می‌آورند تمدن باستانی ایران و ایرانی که قبلاً یکی از امپراطوری‌های بزرگ جهان بوده بسیار بالاتر از کشورهای هست که تا همین چند دهه گذشته جنگل نشین بوده‌اند و اصلاً مقایسه نسبی ما با دیگران کلا بی‌معنی است. برخی از اندیشمندان نیز اعتقاد دارند اقتصاد مالزی با ایران تفاوت بنیادین زیادی دارد. چرا که اقتصاد مالزی بر پایه صادرات

کالاهای صنعتی است در صورتی که اقتصاد ایران بر پایه صادرات نفت خام و مواد معدنی استوار است. شما چگونه فکر می‌کنید و چه نظری دارید؟!؟

در این کتاب مطالب متنوعی از تجربیات موفق مالزی در توسعه کشورش جهت الگو برداری و پیاده سازی در ایران (البته بعد از بومی سازی) به رشته تحریر درآمده و پیشنهادات عملی ارائه شده است. مطالعه این کتاب را به علاقه‌مندان به مباحث رشد و توسعه اقتصادی - صنعت دریایی و بندری - صنعت توریسم جلب می‌نمایم.

با توجه به رئیس جمهور محترم کشورمان در مهر ماه ۱۳۹۵ به چند کشور جنوب شرقی آسیا و منطقه مالزی که در آن به صراحت سیاست جمهوری اسلامی ایران در توسعه روابط با کشورهای جنوب شرق آسیا اعلام شد، این کتاب می‌تواند به نوبه خود نقش مثبت و سازنده در ارتقای روابط این دو الزی ایفا نماید.

امیدوارم این اثر در کشور عزیزمان ایران ممر ثمر قرار گیرد. از کلیه عزیزان درخواست می‌نمایم نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را در خصوص کتاب به آدرس‌ای میل alsafibehzad@yahoo.com ارسال فرمایند.

*** بر خود لازم می‌دانم از زحمات، راهنمایی‌ها و مسووره آقایان خانم‌ها دکتر نوروز هاشمی، دکتر کیومرث روحانی، Dr. Musab Alrawi، سیما نادری (از فارغ التحصیلان دانشگاه‌های مالزی) - کاپیتان مجتبی نجف پور، امید ملک، علیرضا چشم جهان، محمد الصفی - لیل اسماعیلی، عادل مهدبی، سید محمدرضا طباطبایی (سازنده ویدئو کتاب همراه کتاب)، Mr. Timothy Ong در مالزی که در تدوین این کتاب نقش داشتند کمال تشکر و سپاسگزاری نمایم.

بهزاد الصفی

زمستان ۱۳۹۵